

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci De Oviedo Madritani, Societatis Iesv,
Theologiæ Professoris, Cursus Philosophicus**

Oviedo, Francisco de

Lvgdvni, M.DC.LI.

X. De accidentibus corporis existentis in duplici loco.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95503](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95503)

indefectibilis, presentia autem, ex vi quarum creatura esset ubique essent distincta a creatura finita & defectibilis. Dedit corpus posse ubique poni, quia ad difficultatem propositam solvendam nihil referebat, ne modò difficiliore mouerem quaestiones, licet ita contingere non possit, quia non potest dari corpus infinite extensum, neque ita extensum ut non possit magis extendi, ut probauit Controuerſia 14. Puncto 4.

7 Vidit Pater Vasquez fundamenta Thomistarum, cum quibus in hac sententia foedus inierat, solida non esse, quapropter aliud sibi quaesivit, nescio an efficacius aliis. Sic arguit: si corpus posset poni in duplici loco, posset in utroque naturaliter moueri: sed implicat corpus naturaliter moueri duplici motu: ergo implicat poni in duplici loco. Antecedens probatur: corpus positum in duplici loco utrobique haberet grauitatem: ergo utrobique grauitaret, ut moueretur: ergo moueretur utrobique: ergo duplici motu, non enim potest corpus in duplici spatio distanti simplici motu moueri. Respondent nonnulli corpus posse naturaliter duplici motu moueri ex suppositione quod fuerit in duplici spatio constitutum. Non assentior, quia duae praesentiae acquirere essent per duplicem motum, & una peteret negationem alterius, etiam si duae aliae praecessissent, quod per accidens se habet respectu harum praesentiarum, non enim ex eo quod illae praecesserint amittunt istam impossibilitatem, quam habent ex natura sua: ergo etiam si aliae praecesserint non poterunt istae naturaliter in eodem subiecto componi: ergo non poterunt simul ab agenti naturali in eodem subiecto produci. Respondent alij corpus nullibi mouendum esse, quia non potest utrobique moueri, & non est maior ratio ut moueatur in hoc loco quam in illo. Displicet etiam hic dicendi modus, quia si non sit maior ratio ut moueatur corpus in hoc spatio, quam in illo, Dei erit decernere spatium per quod sit mouendum, & praesentiam producendam in corpore se mouente, quia sicuti cum tantum est applicatum ut moueatur per hoc spatium, decernit Deus praesentiam, producendam ex pluribus, quas potest producere in eodem spatio, inter quas non est maior ratio, ut potius haec quam illa producat: Sic quando est corpus applicatum ad producendas praesentias in duplici spatio decernit Deus unam praesentiam producendam, ex illis, quas potest in utroque spatio producere.

8 Respondeo Deum conseruantem seu producentem duplicem praesentiam in eodem corpore utramque simul conseruare contra exigentiam alterius, quia utraque mutuo petit alterius corruptionem, quod si Deus non tantum decreuit conseruare has praesentias contra exigentiam mutua, quam habet qualibet ut destruat altera, sed etiam contra exigentiam cuiuscumque alijs agentis naturalis, tunc corpus non posse moueri ab aliquo agenti naturali, quia corpus non potest nouam praesentiam acquirere, nisi destruendo praecedentes: ergo si praecedentes destrui non possunt ab aliquo agenti, non potest ab aliquo noua alia produci. Idem contingeret si Deus decreuisset independentem à quocumque agente naturali oppositum, exigente conseruare praesentiam vnica, quam modò habeo, tunc enim à nullo agenti naturali posse moueri, quia non potest fieri motus, aut acquisitio nouae praesentiae nisi per destructionem praecedentis in eodem subiecto. Si verò Deus conseruaret duplicem illam praesentiam, etiam independentem ab exigentia mutua, quam qualibet haberet ne conseruaretur altera, dependentem tamen ab alijs causis naturalibus, quae ex se haberent virtutem ad illas praesentias producendas, tunc corpus naturaliter moueretur, & acquireret nouam praesentiam, ex vi cuius corrumperentur duae, quas antea habuerat. Corpus esse mouendum probatur ex eo quod grauitaret, & ex se haberet virtutem ad producendam praesentiam, & duplex praesentia praecedens illius productionem non impediret, quia si ob aliquam rationem duplex praesentia impediret productionem alijs, maxime quia alia producenda esset impossibilis cum illis: haec tamen ratio sufficiens non est, quia etiam quando corpus habet vnica praesentiam, illa est impossibilis cum alia ventura, & tamen non impedit illius productionem, sed desinit esse ad aduentum alijs, sic contingeret duplici illi praesentiae, quia formae impossibiles non ex eo quod impossibiles sunt, impediunt efficaciter productionem, alijs nunquam expellerentur, sed tantum inferuntur ex impossibilitate non conseruari simul omnes, sed

corrumpi antiquas adueniente alia impossibili. Corrumpendam esse utramque praesentiam antiquam alia adueniente, facile probatur, quia cum noua adueniens non possit naturaliter componi cum aliqua alia praesentia existerenti in eodem subiecto, petit nullam conseruari in eodem subiecto, ac proinde omnem praexistentem corrumpi.

Ad argumentum adductum ad probandum corpus utrobique esse mouendum, Respondeo, corpus utrobique petere moueri in altero spatio, non tamen utrobique petere moueri utrobique, hoc est habere in utroque loco exigentiam mouendi se in altero, non verò habere in aliquo exigentiam se mouendi in utroque, quia tantum exigit id, quo indiget ad sui conseruationem, & quod naturaliter potest habere; cum autem tantum exigit ad sui conseruationem acquirere proprium centrum, quod per motum in vnico tantum spatio exercito potest acquirere, & cum tantum possit naturaliter vnico habere motum, sit tantum exigere moueri in vnico spatio, licet haec exigentia sit in omni loco in quo est corpus. Si roges in quo spatio moueretur? Respondeo ceteris paribus mouendum esse in spatio centro viciniore, quia corpus semper tendit in centrum per lineam breuissimam, si autem in vno spatio sit minor resistentia medij quam in alio, haec minor resistentia ad motum conducet ut potius in hoc spatio fiat, quam in illo, exempli gratia: si lapidem ponas Romae in medio aeris, & Matriti supra saxum ingens, etiam si breuior sit via in centrum per spatium Matritanum quam per Romanum, per hoc fiet motus, & non per illud, quia lapis valens vincere resistentiam aeris Romae non valet Matriti vincere resistentiam saxi impediens motum. Si verò omnia sint paria, decernit Deus in quo spatio sit corpus mouendum. Haec de motu grauium, & leuium, videntur autem poterunt se determinare ut moueantur potius in hoc spatio, quam in illo, sicut ego modò indifferens ut mouear versus Orientem, vel Occidentem, liberè motum versus Orientem dirigo.

PUNCTVM X.

De accidentibus corporis existentis in duplici loco.

Varia sunt accidentia de quibus in quaestione vertitur, an possint, & debeant comitari utrobique corpus existens in duplici loco: quaedam dependentia à loco sicuti praesentia, & motus, ex vi cuius haec producitur alia independentia à loco sicuti calor, & frigiditas: quaedam dependentia in conseruari à causis primò producentibus, sicuti lux & species mixtae ab obiectis externis sensibus, alia quae hanc dependentiam ignorant. De his omnibus quid tenendum sit distinctè explicabo.

§. I.

De accidentibus dependentibus à loco.

Nihil hucusque certius fuerat in Philosophia, quam praesentias esse omnino immobiles, ita essentialiter affixas huic spatio, ut illis repugnaret in alio existere, ac proinde implicare corpus Romae habere praesentiam, ex vi cuius Matriti constituitur. Eo tamen ingenio pollent nostri Magistri ut nouas quotidie solidis fundamentis quaestiones excitent, quae praeceps latere doctores.

Affirmant doctissimi recentiores corpus posse habere Romae eandem praesentiam, quam habet Matriti, non quia ex vi vnus praesentiae Matriti, & Romae constituitur, sed quia postquam ex vi vnus praesentiae est Romae constitutum, & ex vi alijs Matriti constituitur, potest fieri praesentia Romae, & similiter praesentia ex vi cuius Romae existit potest Matriti fieri praesentia. Fundamentum recentiorum hoc vnice est: Ex eo quod praesentia per se ipsam essentialiter respiciat hoc spatium tantum inferitur non posse non illud respicere, hoc tamè non impedit posse aliud respicere per modum sibi superadditum, ita ut duplex spatium simul respiciat, vnum per se ipsam essentialiter, quod non potest non respicere, aliud accidentaliter per modum superadditum, quod potest non respicere deficiente modo illo superaddito. Exemplum non incongruum huic materiae ministrat vnio integralis partium quantitaris quae per se ipsam respicit extrema, quae vnit partes videlicet quantitates, & per modum superadditi materiae primae vnitur.

Sic volunt isti recentiores in præsentis contingere per se ipsas respicientibus hoc spatium & potentibus per modum superadditum aliud spatium respicere. Eandem doctrinam inuenio apud Arriag. disp. 4. Metaph. sect. 13. subiect. 3. ubi ait probabiliter dici posse substantiam creatam, etiam si sit modus propriæ naturæ, posse naturam alienam terminare per modum alium superadditum, ita ut terminet duplicem naturam: propriam per se ipsam essentialiter, alienam accidentaliter per modum superadditum. Negat autem Arriaga id posse in præsentis contingere, & tanquam certum statuit disp. 14. Physica sect. 9. non posse corpus habere in hoc loco præsentiam, quam habet in alio, in quo consequentiam ego desidero. eadem enim est ratio de præsentis respicientibus essentialiter hoc spatium, & de substantiis respicientibus essentialiter hoc subiectum, etsi hæc possint per modum superadditum extraneum subiectum respicere retento respectu ad proprium ipsis identificato. Similiter præsentia poterunt respicere per modum superadditum spatium alienum retento respectu ad proprium cum illis identificato. Consequentius philosophati sunt alij Magistri, qui eodem modo de omnibus hanc doctrinam tradunt & affirmant actionem per se ipsam dependentem ab hoc principio, hac dependentia retenta posse per modum superadditum ab alio dependere.

3 Affirmo cum communi sententia præsentiam respicientem hoc spatium non posse neque de potentia Dei absoluta aliud respicere per modum superadditum, & ita non posse corpus habere Romæ præsentiam, quam habet Matriti. Moneo me ad hanc sententiam defendendam consensus omnium doctorum in hac re, & debile fundamentum, cui opposita innititur, ea enim quæ contra communem sententiam traduntur singulari ratione debent probari, non purâ argumentorû euasione, præter quam nihil inuenio, quod hanc singularem propugnet sententiam. Secundò illa quæ consequenter fati ad hanc doctrinam dicuntur de actione terminante aliam actionem, illam nihil difficiliorem reddunt, & pluribus absurdâ esse suaderent, actionis enim actionem dari nullus hucusque probatus Philosophus non absurdum esse putauit. Insuper quis non rideret hominem dicentem posse præsentiam quam modò hic habeo fieri Romæ præsentem me tantum Compluti existente? quod inferri ex hac sententia sic suadeo: Si modò præsentiam hanc quam habeo Compluti poneretur Romæ per modum superadditum, illa esset Romæ, ut supponimus & ego non essem Romæ per præsentiam, quam hic habeo, & denuo Romæ est posita, quia licet ipsa modò sit Romæ, & antea non fuisset, tamen intrinsicè eadem est, & non potest per se ipsam præstare effectum, quæ antea non præstabat, quidquid enim entitas præstabat per se ipsam quocumque alio adueniente, vel deficiente semper præstat, sed antequam haberet illum modum non me Romæ constitueret: ergo neque modo per se ipsam me Romæ constituet. Neque ego calu posito essem Romæ per modum superadditum meæ præsentia, quia ille modus non est modus mei, sed meæ præsentia: ergo non me, sed meam præsentiam præsentem constituet: ergo ex eo quod mea præsentia sit Romæ per modum superadditum, ego ex nullo capite ero Romæ: ergo secundum hanc sententiam potest mea præsentia esse Compluti & Romæ & ego tantum Compluti. Quod si quis hoc velit deuorare, audacia non ingenio vincet eos, qui à communi Philosophorum consensu sine fundamento recedere nolunt.

4 A priori impugnanda est hæc sententia ex incapacitate præsentia ad recipiendam aliam, & ad determinandam vnionem cum alia præsentia, quam incapacitatem infero ex eo quod nullum sit fundamentum ad affirmandum præsentias talem capacitatem habere, quod saltem respectu existentium mihi firmum est, non enim debemus sine positio fundamento virtutes ignotas entitatibus cōcedere. Secundò quia præsentia ex sua natura essentialiter ordinatur ut subiectum præsens constituitur, & spatium respicit propter subiectum ut illud in tali spatio constituat: ergo tantum potest respicere spatium, in quo potest subiectum constitui: sed præsentia quam habeo Compluti non potest me constituere in spatio Romano, quod per se non respicit, quia præsentia tantum constituit corpus in spatio, quod per se respicit: ergo non potest respicere spatium Romanum, adhuc per modum alium superadditum. Vltimò impugnatur hæc ratio, ratione, quæ sæpè vltis sum ad probandum non posse vnâ actionem aliam tanquam termi-

num respicere, quia ex natura sua esset superflua, semper enim terminu respiceret, quia illa ablata esset per se ipsam existens, quod etiam contingeret in præsentia efficiente aliam quæ subiectum afficeret per se ipsum in spatio constitutum independenter à præsentia superaddita. Hæ rationes non ita rem demonstrant, ut non possit quis facile respondere, verumtamen nullam adducunt, qui oppositam sententiam defendunt, quæ cum illarum aliqua possit comparari, illisque accedit totius scholæ consensus circa conclusionem, quam propugno, quibus inconcussa debet stare sententia ab omnibus admittenda.

Ad exemplum adductum de vnione integrali quantitatis, quæ per se ipsam respiciet partes quantitatis per aliam vnionem respicit materiam, Respondeo, speciale esse fundamentum ad hanc doctrinam admittendam in omnibus, quæ caremus in actionibus, & præsentis, constat enim vnionem integram quantitatis vniri materie & separari ab illa: ex quo rectè inferimus terminare aliam vnionem superadditam, nunquam autem experti sumus præsentiam aliquando respicere, & aliquando non respicere spatium distinctum ab illo, quod semper per se ipsam respicit, si curi neque experti sumus actionem aliquando dependere, & aliquando non dependere à distincto principio ab illo, à quo semper per se ipsam dependet: ubi autem diuersum est fundamentum, diuersa est philosophandi ratio seruanda. Ratio huius diuersitatis hæc esto: Præsentia huius subiecti tantum ordinatur ad subiectum præsens constituentem, & ita tantum potest respicere spatium, in quo subiectum constituit ut supra dicebam. Vnio verò integralis quantitatis non tantum est propter vnionem partes quantitatis, quas afficit, sed propter constituendum quantum subiectum, ac proinde præter partes quantitatis, quas per se ipsam respicit, potest respicere subiectum, quod quantum constituit, quia materia prima non tantum quanta constituitur partibus integralibus quantitatis, sed etiam vnionibus earundem partium, tota enim quantitas secundum partes, & vniones, quas includit materiam quantificat.

§. II.

Quæ accidentia possit corpus bilocatum habere vtroque.

PRIMA CONCLUSIO. Omnia accidentia, quæ propter ipsorum impossibilitatem formalem, aut propter incapacitatem subiecti non potest corpus habere simul naturaliter, aut supernaturaliter in eodem loco, eodem modo illa habere non poterit, etiam si in duplici loco constituantur. Exempli gratia: non potest corpus naturaliter in vno loco esse calidum ut octo, & frigidum ut octo, neque constitutum in duplici loco poterit naturaliter esse in vno calidum ut octo, & frigidum ut octo. Similiter in probabili sententia non potest homo etiam supernaturaliter in vno loco constitutus habere assensum, & dissentium circa idem obiectum, neque supernaturaliter poterit postquam fuerit in duplici loco constitutus, in vno assentiri, & dissentiri in alio circa idem obiectum. Ratio facilis est: impossibilitas formarum non est in ordine ad spatium comune, sed in ordine ad subiectum commune: ergo quantumuis loco separantur, si subiectum commune maneat, habebunt eandem impossibilitatem, & eandem repugnantiam inter se, quia calor introductus in hoc subiectum non petit præcisè ne frigiditas informet subiectum in hoc loco, sed absolute petit ne frigiditas informet subiectum, seu negationem frigiditatis informantis hoc subiectum, quod est petere ne frigiditas in hoc loco, neque in aliquo alio subiectum informet. Similiter quando subiectum ex defectu capacitatis non potest dum existit in vno loco duplicem formam recipere, etiam si in duplici loco constituantur, manet cum eadem incapacitate: quia noua præsentia non addit nouam capacitatem subiecto: ergo si non poterat duplicem illam formam in vno loco recipere ex defectu capacitatis, neque in duplici loco poterit formas illas recipere. Quod si non posse duplicem formam recipere subiectum existens in vno loco, non ex defectu capacitatis, sed ex defectu applicationis proueniret, illas posset recipere existens in duplici loco, quia iam noua applicatio per nouam præsentiam illi adueniret, ex defectu cuius non poterat formas illas recipere. Rem declarat exemplum: non potest idem ignis calefacere duo corpora, quorum vnum Romæ, alterum existit

Matriti, non ex defectu virtutis quia si utrumque corpus Matriti existeret, posset calefieri ab igne, quem suppono Matriti existeret, si autem illi igni noua addatur presentia, ex vi cuius Romæ constituitur, poterit utrumque calefacere.

7 Ex hac conclusione infero, quod si corpus existens Matriti, & Romæ utrobique calidum, vel tantum Romæ, frigeret, calorem à subiecto esse expellendum non tantum Matriti, sed etiam Romæ. Rationem dedit: frigiditas petit negationem caloris in hoc subiecto: ergo petit ne calor Matriti, neque Romæ subiectum informet. Secundò frigiditas petit corruptionem caloris: ergo petit calorem nullibi manere, quod enim alicubi manet corruptum non est. Obiicies sequi ex hac doctrina agens naturale naturaliter agere in distans. Respondeo agens naturale posse naturaliter agere in passum distans, quando passum non tantum est distans, sed etiam propinquum ut contingeret in nostro casu. Secundò, respondeo frigiditatem corruptentem calorem non agere physicè sed moraliter, quia corruptio caloris non physicè, sed tantum moraliter ab informatione frigiditatis procedit, & inconueniens non esset agens naturale moraliter agere in passum distans.

8 SECUNDA CONCLUSIO. Omnia accidentia absoluta à loco, quæ non dependent in conservari à suis causis possunt naturaliter corpus utrobique comitari (dico naturaliter secluso miraculo ponendi eandem entitatem in duplici loco, quod in hac materia supponitur.) Ratio est perspicua: accidentia illa non sunt affixa loco: ergo possunt in quocumque loco constitui, aliàs sunt capacia duplicis presentie: ergo possunt esse in duplici spatio, in quo corpus cui inhaeret fuerit constitutum: ergo possunt corpus bilocatum utrobique comitari.

9 TERTIA CONCLUSIO: Etiam si accidentia dependant in conservari à causa in vno tantum loco applicata corpori bilocato possunt utrobique naturaliter corpus comitari. v.g. potentia visiva existens Matriti, & Romæ potest utrobique habere speciem impressam dependentem in conservari à colore Romæ tantum existentem: Hæc conclusio potest duobus modis defendi. Primò dici potest speciem impressam productam à colore existente Romæ non egere actione existente Matriti terminata ad ipsam existentem Matriti, sed sufficere actionem esse Romæ tantum intimè presentem speciei, ut ipsa species possit esse Romæ & Matriti. Secundò dici posset actionem, & terminum esse Matriti, & Romæ, etiam si principium effectuum talis actionis tantum sit Romæ, quia actio ut sit in duplici loco non indiget in utroque esse principio applicatam, sed sufficit in vno loco hanc habere applicationem, ut in duplici esse possit. Vtroque modo conclusionem defendam. Assero actionem tantum indigere esse applicatam principio in vno spatio, ut possit esse in duplici, quod sic probabo. Ut actio dependeat à suo principio tantum indiget esse illi approximata: ergo modò sit illi approximata poterit ab illo dependere etiam si sit distans. Confirmatur: eatenus distantia potest esse impedimentum ut actio dependeat ab agente, quatenus impedit approximationem, sed casu quo actio in vno spatio esset approximata de facto, distantia non impediret approximationem hanc dependere ab agente, seu non esset impedimentum, ne existeret actio, quæ per se ipsam ab agente dependet. Confirmatur: approximatio actionis ad suum principium tantum est conditio ad substantiam actionis: sed substantia actionis intrinsecè est omnino eadem, siue sit in duplici loco, siue in vno: ergo eadem omnino conditiones requirit ad substantiam suæ existentie, siue sit in vno loco, siue in duplici: sed quòd est in vno loco tantum petit esse approximata in vno loco: ergo quòd est in duplici præcisè ad substantiam actionis tantum petit esse approximata in vno loco principio, à quo procedit: ergo approximata eadem actionis existens in duplici loco contenta erit ad sui existentiam, modo in vno loco sit approximata agenti.

10 Dices actionem indigere duplici approximatione: tum suo principio, non præcisè sed ad existendum in duplici loco. Contrà indigere duplici approximatione non existendum, sed ad existendum in duplici loco est indigere duplici approximatione, non actione ipsam, sed duplicem illam presentiam, ex vi cuius actio ponitur in duplici loco: sed duplex illa presentia non indiget duplici approximatione actionis ad suum principium: ergo neque actio ratione sui, neque ratione presentiarum indiget duplici

approximatione ad suum principium ut possit esse in duplici loco. Minorem probabo: cetera patent: presentie efficientes actionem tantum exigunt approximationem cum principis à quibus procedunt, non cum principio actionis, quam efficiunt: ergo presentie efficientes actionem cum producuntur à Deo, & non à principio producunt actionem: ergo actio ratione presentiarum quas recipit à Deo productas, & non à principio, à qua ipsa procedit, non indiget aliqua approximatione cum suo principio: ergo si ratione sui contenta erat unica approximatione, eadem contenta erit, etiam si habeat duplicem presentiam à Deo productam.

Eodem modo defendo posse effectum existere in duplici loco, etiam si in vno tantum sit approximatus actioni. Probatur à paritate actionis unica tantum applicatione indigentis cum suo principio, ut sit in duplici loco. Non magis dependet terminus ab actione, quam actio à principio, neque maiori indiget applicatione terminus circum actionem, quam actio cum principio: sed actio potest esse in duplici loco, etiam si principium tantum sit in vno: ergo terminus poterit esse in duplici loco, etiam si actio tantum sit in vno. Redunt etiam rationes suprà factæ, quia approximatio inter actionem, & terminum tantum est conditio ad existentiam substantie termini secundum se, sed substantia termini est eadem in duplici loco, & in vno: ergo eadem applicatione erit contenta in duplici loco, ac in vno, sed terminus existens in vno loco vnam applicationem tantum expolit: ergo eandem, & non aliam exiget, etiam si existat in duplici loco. Secundò, distantia eatenus tantum obest, quatenus impedit approximationem, sed dum terminus sit approximatus actioni in hoc spatio nulla distantia oberit termino, ut per actionem esse recipiat: ergo poterit esse ex vi actionis hic approximata, etiam si eadem actio ex vi alius presentie distet ab agente.

Obiicies: Actio existens Matriti, & Toleti propterea existens Matriti & Toleti dependet à suo principio: ergo propterea existens Matriti, & Toleti debet esse approximata suo principio: ergo non sufficit ut existat Matriti, & Toleti, esse approximata suo principio tantum Matriti. Eodem modo sit argumentum de actione respectu terminis terminus existens Matriti, & Toleti, propterea existens Matriti, & Toleti dependet ab actione, seu per actionem, ex vi cuius producitur: ergo ut sit Matriti, & Toleti utrobique debet esse actioni approximatus, & non sufficit esse approximatum tantum Matriti. Respondeo actionem dependere à suo principio, seu per se ipsam, ac proinde ubicumque sit habet secum identificatam dependentiam, & est essentialiter dependens, ad quam dependentiam existentem in quibuscumque locis sufficiens est conditio, approximatio in vno loco. Ad formam argumenti Respondeo: Actio propterea existens Matriti dependet à suo principio, si illud propterea reduplicet tantum formalitatem actionis, concedo: si illud propterea reduplicet supra actionem presentiam, ex vi cuius est Matriti, sicuti reduplicare videtur, nego: quia secundum hanc rationem ab illo dependet, à quo dependet presentia, ex vi cuius constituitur talis actio Matriti, hæc autem presentia potest produci à Deo, & non dependere proximè à principio à quo procedit actio, sed tantum remotè, seu medià actione, non tantum causalitate, sed tanquam causà materiali huius presentie quæ dependet à suo principio. Eodem modo respondendum est eidem argumento in termino respectu actionis facti, terminus enim formaliter ut existens Matriti reduplicando ly ut supra presentiam, non dependet ab actione, ex vi cuius ipse producitur, sed ex vi cuius producitur presentia per quam Matriti constituitur: quod si reduplicatio cadat supra terminum, per ipsam actionem quantumvis distantem dependebit ubicumque sit.

Ex his inferitur, posita approximatione in hoc spatio inter vnionem, & extrema, seu inter quencumque alium modum, & suum subiectum, posse modum (loquor de entitatibus non affixis loco essentialiter) existere in quocumque alio spatio, etiam si non ibi subiectum comitetur, quia quantumvis strictam approximationem exigit cum subiecto, dum in vno loco sit approximatus illam obinet, & nihil prohibet in alio esse distantem. Recognosce rationes suprà factas de actione respectu principij, quæ eodem modo procedunt de termino respectu actionum.

§. III.

De his, quæ necessario utrobique corpus comitatur.

14 **D**ixi iam quæ accidentia possint corpus existens in duplici loco comitari in utroque, dicam modò, quæ necessario illud comitentur.

15 **Q**UARTA CONCLUSIO. Quotiescunque subiectum patitur aliquam corruptionem partis vel formæ inhaerentis cuiusvis modi, aut entitatis, eandem patietur vbiicumque erit entitas illa corrupta, verbi gratia, erat corpus secundum omnes sui partes infinitas, & secundum omnia accidentia sibi debita Matriti, & Toleti, eo ipso quod Toleti diuidatur brachium, Matriti continget eadem diuisio, & eo ipso quod Matriti corrumpatur pars aliqua subiecti, vel aliquod accidens illi inhaerens, vt si Matriti moriatur, similiter Toleti mori necesse erit, quæ omnia ita sunt necessario connexa, vt aliter de potentia Dei absoluta contingere non possint. Ratio est facilis: brachium diuidi, seu corrumpi vniõnem inter brachium & corpus, quod est idem, & corrumpi partem aliquam corporis vel accidens illi inhaerens, seu viuens mori, non dicit tantum negationem præsentiae entitatis corruptæ in hoc loco, seu entitatem corruptam non esse in hoc loco, sed entitatem non existerem in rerum natura: vnde vt dicatur hoc accidens alicubi corruptum, necesse est non esse illius entitatem in rerum natura, & consequenter nullibi esse, quia quod non est existens, alicubi esse non potest: ergo eo ipso quod corrumpatur entitas existens Matriti definit esse in rerum natura: ergo definit esse in omnibus locis, in quibus antea erat: ergo si erat Matriti, & Toleti definit esse, definit esse Matriti & Toleti: ergo implicat corrumpi entitatem existentem in duplici loco, & non corrumpi in utroque, cum definat esse in utroque, & in illo loco dicatur entitas corrumpi quando incipit non existerem, in quo immediatè antea erat. Confirmatur: si existente homine Matriti & Toleti, illius vniõ definit esse Matriti, & Toleti permaneret, tantum fuisset corrupta præsentia, quam habebat vniõ Matriti, & non entitas vniõis, quæ Toleti permanebat: ergo ad hoc vt corrumpatur requiritur nullibi esse, seu permanere, & implicat vniõnem corrumpi, & alicubi existerem.

16 Ex hoc inferes, quod si viuens ponatur Matriti, & Romæ, & postea definat esse Romæ illius forma, & tantum ibi permaneat materia: Matriti verò perseueret materia & forma, tunc dici non posse, viuens Romæ esse mortuum, bene tamen Romæ non viuere, quia Romæ non erat illius vita, quod sufficit vt dicatur Romæ non viuere, non tamen vt dicatur mortuum esse, quia Romæ mortuum esse dicit immediatè antea Romæ extitisse, & modò non existerem in rerum natura. Sic de Petro modò Compluri tantum existente verè dicitur Romæ non viuere, & dici nequit Romæ esse mortuum, aliud enim est Romæ non viuere, aliud Romæ mori, vt saepe dixi. Hæc si attentè inspiciantur, per se nota sunt.

17 **Q**UINTA CONCLUSIO. Naturaliter loquendo omnia accidentia independentia à loco, etiam si dependant in conseruari à causis applicatis in vno tantum loco, & omnes actiones, ex vi quarum accidentia producantur, comitantur corpus vbiicumque fuerit. Dico, naturaliter loquendo, non quia naturaliter possit poni aliquod accidens in duplici loco, sed quia ex suppositione, quod Deus de potentia absoluta corpus in duplici loco constituat, congruum est, vt eadem potentia ibidem simul accidentia constituat. De accidentibus, quæ non dependent in conseruari ab aliqua speciali causa applicata tantum in vno loco, Probatur nostra conclusio ex sacrosancto Eucharistiæ mysterio, in quo ex vi verborum sub speciebus panis tantum ponitur corpus Christi, & sub speciebus vini tantum ponitur sanguis, quia tamen naturale est vt corpus sanguinem comitetur, & sanguis corpus, inferunt Theologi, Patres, & tota Ecclesia sub utraque specie esse corpus, & sanguinem Christi: ergo naturale est vt vbiicumque sit corpus illud comitentur omnia, quæ in vno loco naturaliter illud comitantur. Doctrinam hanc specialem non habere difficultatem in accidentibus, quæ in conseruari dependent à causa applicata in vno tantum spatio, neque in actionibus per se ipsas dependentibus à causis in vno tantum loco applicatis constat ex conclus. 3. in qua probauimus sufficere applicationem factam in vno loco, vt hæc acci-

dentia & actiones per se ipsas dependentes à suis principiis possint esse in pluribus locis.

18 **S**EXTA CONCLUSIO. Non ita necessarium est hæc accidentia in omni loco corpus comitari, vt non possit Deus corpus Matriti album conseruare, & Toleti non album. Ratio est: albedo constituitur præsens per præsentiam distinctam à præsentia corporis, quod afficit: ergo potest Deus duplicem præsentiam corpori præstare, & vnicam albedini: ergo potest corpus esse Matriti, & Toleti per duplicem præsentiam, & albedo Matriti tantum per vnicam præsentiam: ergo potest corpus esse album Matriti, & non esse album Toleti, quia non esse album Toleti, nihil aliud est, quam non habere præsentiam Toleti. Secundo, quando corpus existit album Matriti & Toleti, præsentia, quam habet albedo Matriti est distincta à præsentia, quam habet Toleti, & à præsentia quas habet corpus Matriti, & Toleti: ergo poterit deficere præsentia, quam habet Matriti, reliquis aliis permanentibus: ergo poterit corpus permanere Matriti, & Toleti, & esse album Toleti, & non esse album Matriti, non ex eo quod corpus non habeat albedinem, sed ex eo quod non habeat albedinem præsentem Matriti, quia corpus Matriti esse album non solum dicit corpus Matriti existerem, & habere albedinem, sed Matriti existerem, & habere albedinem præsentem Matriti.

19 Ex hac doctrina friget ratio, qua intendit probare P. Rub. tractat. de loco, quest. 8. quem plures recentiores sequuntur, implicare corpus esse album in vno loco, & non in alio, quia sequeretur idem corpus esse album & non esse album, quæ sunt contradictoria, quia albedo & non albedo corpori conueniunt independentem à loco, ex quo inferri intendit hanc esse legitimam consequentiam: Corpus est album Matriti, & non est album Toleti: ergo absolute corpus est album, & non est album. Ex dictis patet quam inefficax sit hæc argumentatio, & male inferatur ex eo quod corpus non sit album in hoc loco, verbi gratia, Toleti, absolute non esse album, quia non esse album Toleti non dicit negationem albedinis, sed dicit negationem albedinis habentis præsentiam Toletanam, seu negationem præsentia, ex vi cuius albedo Toleti constituitur: & sicut hæc est mala consequentia: albedo non est præsens Toleti: ergo albedo non citra hæc est mala illatio: corpus non est album Toleti: ergo non est album, arguitur enim à non amplo ad amplum negatiue. Ad rationem dubij respondeo corpus esse album, & non esse album esse independentem à loco, ac proinde si corpus sit album siue existat in hoc loco, siue in illo poterit dici corpus esse album, esse tamen album Matriti, aut Toleti non esse independentem à loco, quia esse album Matriti dicit formaliter albedinem, & præsentiam ex vi cuius Matriti constituitur, & esse album Toleti formaliter dicit præsentiam albedinis. Hæc dixerim in mea sententia, quæ accidentibus proprias concedit præsentias, in opinione verò, quæ illa per subiecti, cui sunt vnita, præsentiam in loco constituit, existimo implicationem inuoluere esse accidens vni-tum subiecto existenti in duplici loco, & ipsum accidens in utroque loco non existerem.

20 **S**EPTIMA CONCLUSIO. Quotiescunque passum existens Matriti, & Romæ immutatur ab aliquo agente extrinseco per receptionem alicuius accidentis, caloris, verbi gratia, eundem calorem acquirit in utroque loco, & eandem receptionem utrobique præsentem habet, poterit tamen, diuinà interueniente potentia calorem in hoc loco recipere, & non in alio. Hæc conclusio ex duplici præcedenti inferitur, quia sicut naturale est poni corpus cum omnibus suis accidentibus vbiicumque ponatur, ita naturale est vt corpus, quod aliquod accidens in hoc loco recipit, illud recipiat vbiicumque existat. Conclusio hæc neque propugnari, aut impugnari potest ex aliquo principio naturali, aut ratione metaphysica, sed tantum nititur morali quadam congruentia, ex vi cuius Deus tenetur ex suppositione, quod corpus conseruet in duplici loco omnia accidentia, quæ illi superueniunt, in duplici loco constituere, quam si quis neget, & asserat ex hoc capite tantum teneri Deum corpus primo collocare cum eisdem accidentibus in omni loco, in quo vel it illud constituere, postea verò non teneri noua illa accidentia, quæ corpori in hoc loco contingunt, in alio constituere, nulla ratione conuincitur poterit.

21 Obiicies contra conclusionem traditam: Posito passo Matriti

Matriti & Romæ, si agens tantum sit Matriti applicatum, tantum poterit agere Matriti: ergo passum tantum poterit Matriti recipere, quia actio, & receptio sunt idem: ergo non poterit Romæ effectum recipere. Multa latet aequivo-
catio in primo antecedenti, illam aperio. Agens existens tantum Matriti applicatum passum existenti Matriti, & Romæ tantum posse agere Matriti, potest hunc sensum habere, tantum potest agere per actionem præsentem tantum Matriti: vel potest alium reddere: tantum potest agere per actionem procedentem à principio existenti tantum Matriti, siue actio existat Matriti tantum, siue in pluribus aliis locis. In hoc sensu ultimo propositio vera est, in primo est distinguenda. Actio existens Matriti tantum potest agere per actionem existentem tantum Matriti ex vi agentis à quo procedit, seu quæ tantum petit Matriti existere ex eo quod procedat ab agenti existenti Matriti, concedo: tantum potest agere per actionem Matriti tantum præsentem absolute, ita ut ex eo quod hæc actio procedat ab hoc agenti existenti tantum in hoc loco repugnantiam habeat ad existendum in alio loco, si fuerit principium ali-
quod, ex quo in alio loco ponatur, nego, itaque in casu dato agens applicatum tantum Matriti ageret per actionem existentem Matriti, & consequenter per actionem existentem Romæ, quæ est eadē, non tamen ageret per actionem ut existentem Romæ formaliter, quia ita formaliter sumpta actio reduplicat præsentiam Romanam, quæ non est ratio agendi respectu principij existentis Matriti, & strictè loquendo, neque ageret per actionem ut præsentem Matriti, quia præsentia Matritana, quam habet actio non est ratio agendi, imò probabile est non dependere à principio actionis, tantum est verum dicere, ex vi principij hoc modo applicati, debere actioni hanc præsentiam Matritanam, & non Romanam, quia principium Matriti præfens exigit subiectum præfens Matriti, & cum actioni debeatur præsentia in loco, in quo est subiectum, remotè debetur actioni præsentia Matritana ex eo quod principium sit Matriti applicatum.

21 OCTAVA CONCLUSIO: Omnes actiones, vitales amandi, intelligendi, videndi, & audiendi comitantur vi-
uens ubicumque sit. De actionibus vitalibus intelligendi, & amandi ferè omnes sententur, quia actiones hæc non dependent à principijs obiectorum, & anima quæ est illarum principium cum speciebus, & habitibus supponitur in omni loco cum eisdem principijs ad operandum. De sensationibus externis negant nonnulli hanc conclusionem, contra quos tradidi conclus. 3. accidentia, & actiones dependentes in fieri & conservari à suis principijs tantum indigere esse applicata in unico spatio, ut possint esse in pluribus.

22 Obiiciunt recentiores contra hanc repetitionem sensationum externarum: visio existens Toleti representat ar-
cem Regiam cum tanta distantia: ergo existens Romæ debet representare eandem arcem cum eadem distantia, sed non potest Romæ illam cum eadem distantia representare, quia illam Romæ non habet, sed aliam longè maiorem: ergo talis visio Romæ esse non potest. Respondeo visionem existentem Toleti representare arcem Regiam cum tanta distantia viginti passuum, verbi gratia, ab alio corpore existente Toleti à Cathedrali templo, v.g. & à me existente Toleti, quam distantiam inter eademmet extrema repræsentaret visio Romæ posita, ita ut visio existens Romæ repræsentaret arcem Toletanam non ut distantem à templo Romano S. Petri, neque à vidente ut existente Romæ, sed ut distantem à vidente ut existente Toleti & ab Ecclesia Toletana in qua nulla est repugnantia, quia tunc visio Romæ existens non repræsentaret distantiam, quæ esset Romæ, sed quæ esset Toleti. Eodem modo visio, quæ Romæ videretur templum D. Petri distans à Capitolio, per tot passus, si Toleti poneretur repræsentaret idem templum distans ab eodem Capitolio, non verò distans ab arce Toletana. Itaque Toleti esset visio repræsentans distantiam inter corpora Romana, quæ non repræsentaret distantia à Toletanis, & Romæ esset visio, quæ repræsentaret distantiam inter corpora Toletana, non verò inter corpus Toletanum, & Romanum, quia hæc distantia neque per visionem existentem tantum Romæ, neque per visionem existentem Toleti tantum videretur, & repetitio præfentiarum Matriti & Toleti non constituit obiectum aliquod visum, quod non videbatur, dum quælibet visio simplicem præfentiam habet. Si dubites an corpus existens Romæ & Toleti vi-

dens templum Capitolium Romæ existens, & arcem Regiam Toleti videat distantiam inter Capitolium, & arcem Regiam, negativè respondeo, quia distantia non videtur corporibus intermediis inter utrumque obiectum non visis, cum autem illud videns non videret corpora intermedia inter Capitolium, & arcem, non videret utriusque distantiam.

PUNCTUM XI.

An duplex corpus possit esse in eodem loco.

Non posse naturaliter duplex corpus eodem contigere spatio negare non poterit, qui non audeat manifeste sensum experientie contradicere. Cur enim si corpus posset corpus intra se recipere, glans arca murum quateret, & toto illius impetu contracto resiliiret. Quomodo si terra nobis penetrationis repugnantia aditum non occluderet, propria gravitate non præcipites ad centrum vique rueremus, possemusque pedem tutè solo figere? Quomodo nos navis sustinet ne aquis demergamur, nisi quia dum nos in proprium non admittit spatium, nos continet ne ad aquarum spatium perveniamus? Est ergo inter Philosophos omnino certum non posse corpus corpore penetrari.

Duo contra hanc veritatem levis momenti solent obijci. Primum, vas plenum aquâ nummos in se continere, retentâ totâ aquâ, quàm antequam nummi inticerentur continebat. Secundum vas cinere plenum tantum in se aquam continere, quantum recipiet omnino vacuum cinere. Neutrum credo. Foras tamen nummulum aliquem continere valebit aquæ vas, cuius labra siccitate aquam coercent, ne diffuset, sed ut rursum attollatur ad occupandum novum spatium, loco illius, quod nummus occupabat. Ad secundam experientiam dico cinerem aquæ pondere, ut humectatione comprimi, & multum aeris intra se contentum expellere, quo expulso plus spatij aquæ relinquitur, tum etiam ratione aliarum partium, quæ in subtilissimos spiritus evanescent, numquam tamen tantum spatium aquæ permittitur, quantum daretur si vas omnino cinere vacuum esset.

Difficultas est quomodo corpus vnum loco pellat aliud. P. Rub. tractat. de loco, quæst. 6. num. 71. ait corpus vnum formaliter aliud à loco expellere, & penetratione resistere. Difficilis mihi hic resistendi modus est, quia corpus intendens ingredi spatium alterius non intendit subiectum commune informare, quia penetrata corpora non mutuo informantur, neque illorum præfentia idem respiciunt subiectum illis realiter neque quidquam est commune, spatium enim ut sæpe dixi est quid chimæricum, & corpora non realiter sunt in spatio: ergo nihil est in ordine ad quod hæc corpora penetrata formalem possint habere resistantiam, quam semper cognoscimus in ordine ad aliquod commune, à quo se expellunt, sic calor, & frigus quæ formaliter opponuntur, resistantiam habent non præcisè secundum suas entitates, sed in ordine ad idem subiectum. Posset aliquis dicere præfentias illas ex vi quarum duo corpora essent penetrata opponi præcisè secundum suas entitates sine aliquo respectu ad aliquid illis commune: ita ut præfentia huius corporis eo ipso quod existat in rerum natura exigat, ne existat præfentia, ex vi cuius subiectum illius præfentia, & huius subiectum penetrarentur. Hoc resistantiæ genus non ex alio capite potest impugnari, nisi quia gratis, & absque villo fundamento fingitur, absque villo exemplari in rerum natura inuento, nullas enim entitates agnovimus, quæ repugnantiam habeant inter se nudè sumptas, nisi in ordine ad aliquod subiectum, principium, vel terminum commune. An talis præfentiarum impossibilitas formalis resistantia dicenda esset, casu quo daretur, quæstio posset esse de nomine, cum enim non esset per informationem subiecti communis, sicuti est resistantia, quam habent calor & frigus, non ita propriè formalis resistantia diceretur, bene tamen ad hoc resistantiæ genus reduceretur, quia non esset per aliquem actuum influxum, sed præcisè per exigentiam, quam per se ipsas haberent præfentia, ut una posita Deus aliam præexistentem destrueret, vel non antea existentem ne produceret.

Facilius percipio hanc corporum resistantiam in genere 4
causa